

Projekt

z dnia 22 stycznia 2025 r.
Zatwierdzony przez

UCHWAŁA
RADY GMINY OLSZANKA

z dnia 2025 r.

w sprawie zamiaru przekształcenia Publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Przylesiu wchodzącej w skład Publicznego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Przylesiu, poprzez utworzenie dodatkowej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych pod adresem Jankowice Wielkie 15, 49-332 Olszanka.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465), art. 39 ust. 7a, , w związku z art. 29 ust. 1 pkt 1 oraz art. 89 ust. 1, ust. 3 i ust. 9 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.) Rada Gminy Olszanka uchwala, co następuje:

§ 1. Zamierza się z dniem 31 sierpnia 2025 r. przekształcić Publiczną Szkołę Podstawową im. Jana Pawła II w Przylesiu, wchodzącą w skład Publicznego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Przylesiu, poprzez utworzenie dodatkowej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych pod adresem Jankowice Wielkie 15, 49-332 Olszanka.

§ 2. Zobowiązuje się i upoważnia Wójta Gminy Olszanka do dokonania czynności niezbędnych do przeprowadzenia przekształcenia szkoły, w szczególności do zawiadomienia o zamiarze przekształcenia rodziców uczniów uczęszczających do Publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Przylesiu, Opolskiego Kuratora Oświaty oraz do wystąpienia do Opolskiego Kuratora Oświaty o wydanie opinii dotyczącej przekształcenia Publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Przylesiu.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Olszanka.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Adrian

Podpis jest prawidłowy

Dokument podpisany przez
Andrzej Adam Woźniak
Data: 2025.01.22 08:21:49 CET

Uzasadnienie do uchwały w sprawie zamiaru przekształcenia PSP im. Jana Pawła II w Przylesiu wchodzącej w skład PZSP w Przylesiu, poprzez utworzenie dodatkowej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych pod adresem Jankowice Wik. nr. 15.

Konieczność dostosowania sieci szkół funkcjonujących w gminie Olszanka do realnych potrzeb wynikających z zachodzących zmian demograficznych oraz związane z tym racjonalizowanie ponoszonych kosztów na zadania oświatowe rodzi potrzebę ich reorganizacji poprzez połączenie Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Jankowicach oraz Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Przylesiu w jedną Szkołę i Przedszkole mającą dwie lokalizacje tj. w budynku PSP w Przylesiu i w budynku PSP Jankowice. Mając na uwadze warunki lokalowe wymienionych szkół, niemal idealne istnieją w SP Przylesie z nowo wybudowaną halą sportową.

Zgodnie z art. 39 ust. 7a, w związku z art. 29 ust. 1 pkt 1 oraz art. 89 ust. 1 i 3 Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. Z 2024 r. poz. 737, 854, 1562, 1635 ze zm) w przypadku szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, tworzenie i likwidacja innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych stanowi przekształcenie szkoły i wykonuje ją Rada Gminy. Stosuje się przepisy art. 89 tj. organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem przekształcenia, zawiadomić o zamiarze połączenia szkół rodziców uczniów, właściwego kuratora oświaty. Przekształcenie PSP w Przylesiu może nastąpić po uzyskaniu pozytywnej opinii Kuratora Oświaty.

Zasadniczym powodem podjęcia uchwały o zamiarze przekształcenia PSP w Przylesiu jest niekorzystna sytuacja demograficzna polegająca na spadku wskaźnika urodzeń oraz procesy migracyjne, których bezpośrednim skutkiem jest mała ilość dzieci uczęszczających do przedmiotowej Szkoły.

Wskazana sytuacja ma swoje dalsze negatywne konsekwencje w postaci niemożności zapewnienia uczniom Szkoły optymalnych warunków nauczania, związanych m.in. z koniecznością prowadzenia zajęć edukacyjnych w małych, kilkuosobowych grupach klasowych, będącymi klasami łączonymi, co znacząco redukuje możliwości indywidualnej pracy nauczyciela z uczniem, która to kwestia uchodzi za główny atut tzw. małych szkół.

Wyniki badań, prowadzonych wśród uczniów klas I-III dowodzą, że stosunkowo najlepsze warunki rozwojowe stwarzają średnio liczne grupy klasowe, liczące w badaniach od 14 do 27 uczniów. W grupie tej najwięcej rodzajów potrzeb społecznych jest zaspokojonych na optymalnym i umiarkowanym poziomie, a najmniej na poziomie niskim. W ogóle nie występuje słabe lub umiarkowane niezaspokojenie potrzeb. Podstawową wadą klas mało licznych – do 13 uczniów – jest zbyt mała liczba koleżanek i kolegów. Potrzeby przynależności do grupy w najmniej licznych klasach nie są zaspokojone na optymalnym poziomie, tak jak większość innych potrzeb społecznych uczniów małych szkół. Małe grupy klasowe są wprawdzie korzystniejsze dla indywidualizacji pracy z dziećmi, ale dla możliwości organizowania życia społecznego w klasie stwarzają już warunki niekorzystne. Wyniki badań ukazują potrzebę kontaktów z rówieśnikami jako najważniejszą w hierarchii subiektywnych potrzeb społecznych klas I – III, potwierdzając tym samym wcześniejsze ustalenia badawcze na temat znaczenia dążności do grupowania się w tym wieku szkolnym. Potrzeba przynależności do grupy około 9 – 10 roku życia osiąga bowiem swoje maksimum na przestrzeni całego życia ludzkiego. W małej klasie następuje zatracenie poziomu rywalizacji, satysfakcji i prawidłowych relacji między uczniami. Bardziej liczebne klasy pozwalają natomiast na nawiązanie przyjaźni, naukę funkcjonowania i pracy w grupie.

W Raporcie o Kapitale Intelktualnym Polski z 10 lipca 2008 r. przywoływano wyniki polskich i międzynarodowych badań dotyczących wpływu liczebności klas na poprawę wyników nauczania. Badania te nie wykazują, aby wyniki uczniów były tym lepsze, im klasa jest mniejsza.

Tabela nr 1. Liczba uczniów w SP Przylesie wg stanu na dzień 30.09.2024r. - dane z SIO

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów w szkole	Liczba uczniów w poszczególnych oddziałach							
				2017							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1	Szkoła Podstawowa w Przylesiu	7	50	8	7	6	0	9	7	5	8

Z powyższej tabeli wynika, że żaden oddział klasowy funkcjonujący w ramach struktury organizacyjnej Szkoły nie zalicza się do najkorzystniejszych pod względem zapewnienia optymalnych warunków rozwoju dziecka, średnio licznej grupy klasowej liczącej od 14 do 27 uczniów, wszystkie natomiast zaliczają się do klas mało licznych. W szkole jest zorganizowane nauczanie w klasach łączonych zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli.

W zespole funkcjonuje Przedszkole w Przylesiu.

Tabela nr 2. Dzieci w Przedszkolu Przylesie .

Lp.	Nazwa placówki	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	6 latki	5 latki	4 latki	3 latki	2,5 latki
1	Przedszkole w Przylesiu	1	24	6	4	7	5	2

Sytuację demograficzną w postaci urodzonych dzieci w obwodzie szkolnym SP Przylesie w latach 2017 - 2024 przedstawia tabela nr 3 - dane urodzeń dzieci pochodzą z Ewidencji Ludności gminy Olszanka .

Tabela nr 3. Liczba dzieci urodzonych w obwodzie SP w Przylesie.

Miejscowość	Rocznik 2024	Rocznik 2023	Rocznik 2022	Rocznik 2021	Rocznik 2020	Rocznik 2019	Rocznik 2018	Rocznik 2017	Ogółem
Obórki	3	1	4	2	4	3	2	2	21
Przylesie	2	4	7	7	5	3	3	11	42

We wskazanym zakresie można zauważyć, iż rzeczywista liczba dzieci uczęszczających do szkoły i przedszkola, co do zasady nie jest tożsama z liczbą dzieci zameldowanych. Dotychczasowe doświadczenie wyraźnie pokazuje, że liczba dzieci faktycznie uczęszczająca do szkoły, jest niższa niż wynika z danych ewidencyjnych. Przyczyną takiej sytuacji jest, po pierwsze emigracja rodzin i przebywanie dzieci poza miejscem oficjalnego zameldowania, ale także fakt, że niektórzy rodzice, posyłają swoje dzieci do szkół podstawowych w sąsiednich miejscowościach, zarówno na terenie gminy jak i poza gminą. Trudno jednoznacznie ocenić powody takiego stanu rzeczy. Nie jest wykluczone, że jednym z nich może być **słaba oferta edukacyjna SP Przylesie, związana chociażby z łączeniem klas.** Prognozy demograficzne z rejonu tej szkoły nie wskazują na gwałtowną poprawę tego stanu. **Malejąca liczba uczniów w SP Przylesie powoduje systematyczny i szybki wzrost jednostkowych kosztów utrzymania uczniów tej szkoły.**

Tabela nr 4. Prognozowana liczba dzieci w SP Przylesie.

Lp.	Nazwa placówki	Liczba uczniów w roku szkolnym					
		2025 / 2026	2026 / 2027	2027 / 2028	2028 / 2029	2029 / 2030	2030 / 2031
1	SP w Przylesie (przy założeniu, że naukę w kl. I rozpoczną dzieci z obwodu SP uczęszczające obecnie do Przedszkola w 100 %)	6	4	7	5	2	5

Prognozowana reorganizacja SP w Przylesiu po włączeniu do Zespołu SP z Jankowic nie pogorszy warunków nauki i nie ograniczy powszechnej dostępności do edukacji. Wprost przeciwnie -skoncentrowanie nauki w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Przylesiu, spowoduje racjonalizację i optymalizację wydatków oświatowych, dzięki czemu możliwe będzie stworzenie lepszej infrastruktury i bogatszej oferty edukacyjnej dla uczniów z terenu gminy. **Wyeliminuje się również nauczanie w klasach łączonych**, które nie są korzystne dla uczniów , ponieważ nie gwarantują optymalnego poziomu nauczania.

Bardzo ważną rzeczą we współczesnej edukacji jest wspomniany wyżej kontakt z rówieśnikami z różnych środowisk, gdyż wpływa on korzystnie na ich uspołecznienie i sprawne funkcjonowanie w grupie rówieśnikowej. Liczniejsze klasy stwarzają większe szanse na nawiązanie przyjaźni, uczą funkcjonowania i pracy w grupie . W małych grupach trudno o prawidłowe funkcjonowanie wybijających się i zdolnych uczniów , z których inni mogliby brać przykład i dążyć do współzawodnictwa.

Tabela nr 5. Liczba uczniów po połączeniu dwóch szkół. (SP Przylesie roku szkolnym 2025/2026.)

Klasa	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Liczba uczniów	12	14	14	11	14	17	13	13

Uczniowie kl. I -III będą pobierali naukę w budynku obecnej SP w Jankowicach gdzie również będą mieli zapewnione bardzo dobre warunki do jej realizacji w tym opiekę świetlicową od godz. 7⁰⁰ do 8⁰⁰ i po ostatniej lekcji do godz. 16⁰⁰ z atrakcyjnymi zajęciami w czasie oczekiwania na autobus oraz dożywianie jak obecnie. Zabezpieczony będzie dowóz uczniów oraz ich opieka, a czas dojazdu do szkoły nie przekroczy 15 minut.

Podsumowując zamiar przekształcenia Szkoły Podstawowej w Przylesiu należy uznać za uzasadniony :

1. Ze względu na konieczność dostosowania sieci szkół i przedszkoli funkcjonujących na terenie gminy do realnych potrzeb wynikających z zachodzących zmian demograficznych.
2. Pod względem wyrównywania szans edukacyjnych dzieci z dotychczasowego obwodu szkolnego SP w Przylesiu.
3. Ze względu na potrzebę racjonalizowania i optymalizowania wydatków ponoszonych na zadania oświatowe, zmierzającą do tworzenia dobrej i różnorodnej oferty edukacyjnej w gminie.

Tabela nr 6. Koszty kształcenia przypadające na jednego ucznia w poszczególnych szkołach, dla których organem prowadzącym jest gmina Olszanka.

Lp.	Nazwa placówki	Koszt kształcenia przypadający na jednego ucznia			
		2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r. - plan
1	SP Jankowice	17112	23146	28832	29011
2	SP Przylesie	23121	26248	27701	31208
3	SP Olszanka	14576	16670	17387	18438

Zgodnie z przedstawionymi powyżej danymi , koszt kształcenia jednego ucznia w SP Przylesie i w SP Przylesie jest znacznie wyższy od SP w Olszance. Obecnie finansowanie oświaty opiera się na otrzymywanej przez samorządy z budżetu państwa subwencji oświatowej. Z analizy danych zawartych w tabeli nr 7 wynika jednak, że gmina Olszanka dokłada do tej subwencji znaczne środki, które z każdym rokiem wzrastają. Świadczy to o tym, iż naliczona kwota subwencji jest zbyt niska.

Tabela nr 7. Przyznana wysokość subwencji oświatowej i dofinansowanie budżetu gminy do jednego ucznia

Lp.	Nazwa placówki	Koszt kształcenia jednego ucznia (subwencja + budżet gminy)					
		2022 r.		2023 r.		2024 r.	
		SOA + SOB	Bud. Gminy	SOA + SOB	Bud. Gminy	SOA + SOB	Bud. Gminy
1	SP Przylesie	14 317	8804	17939	8309	22039	5662

Wysokość subwencji uzależniona jest od ilości uczniów i mierzona odpowiednimi wagami. Aby subwencja w pełni zabezpieczyła koszty finansowania oświaty w gminie, liczebność oddziałów klasowych powinna kształtować się na poziomie 18 -22 uczniów. Przy 22 uczniach szkoła zapewni kształcenie zgodnie z wymogami ustawy oświatowej.

Tabela nr 8. Wydatki bieżące gminy na zadania z zakresu oświaty i wychowania bez dochodów.

Rok	2021	2022	2023	2024
Subwencja oświatowa	5 068 667	5 749 685	6 753 752	9 144 363
Budżet Gminy	2 163 617	2 400 568	2 108 113	2 001 283
Razem	7 232 284	8 150 253	8 861 865	11 145 646

Od paru lat koszty edukacji wskoczyły na pierwszą pozycję w budżecie gminy. Gmina dopłaca, ale zbliża się moment, że trzeba będzie powiedzieć stop dopłacaniu w takiej wysokości. Jeżeli tego nie uczynimy, to mieszkańcy gminy będą musieli razem z nami zdecydować z czego zrezygnujemy - z budowy dróg, z walki ze smogiem, z pomocy społecznej, z usług komunalnych, kultury czy sportu.

Połączenie edukacji dwóch szkół w jedną, w dwóch budynkach, należy uznać za stosunkowo łatwe do przeprowadzenia po względem technicznym i organizacyjnym. Wpłynie dodatkowo na zmniejszenie wydatków bieżących na zadania z zakresu oświaty i wychowania.

Rada Gminy podejmując zamiar przekształcenia przedmiotowej PSP w Przylesiu prowadzi działania naprawcze „reformatorskie”, które powinny być traktowane jako inwestycja w przyszłość dzieci, która dopiero w dłuższej perspektywie przyniesie wymierne korzyści, tak w aspekcie ekonomicznym, jak i społecznym. Jest szansa, aby przynajmniej w części łagodzić bariery w kształceniu dzieci wiejskich. Przy obecnej sieci szkół jest to niemożliwe.